

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Uzp 323/2012
14.02.2013. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Vere Pešić i Olge Đuričić, članova veća, sa savetnikom suda Gordanom Bogdanović, kao zapisničarem, odlučujući o zahtevu Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije, Beograd, za preispitivanje sudske odluke - presude Upravnog suda 1U 2553/12 od 10.05.2012. godine, uz učešće protivnih stranaka: P. doo P. za p., u. i s. t. i z. B., koga zastupaju punomoćnici G.D., A.D. i P.A., advokati iz B.; P.P. doo B., koga zastupa punomoćnik S.P., advokat iz B.; J.-f. doo B.; V. ad B., koga zastupaju punomoćnici N.A., S.A. i A.A., advokati iz B.; F. doo B., koga zastupa punomoćnik N.A., advokat iz B.; H. ad V., i G. ad B., koje zastupa zajednički punomoćnik B.B., advokat iz P.; FHI Z. ad L., koje zastupa punomoćnik S.D., advokat iz B.; S. doo B., koga zastupa punomoćnik C.M., advokat iz B.; V. ad H.k.B., i J. ad iz Z., u predmetu zaštite konkurencije, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 14.02.2013. godine, doneo je

P R E S U D U

Zahtev se ODBIJA.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, stavom prvim dispozitiva, uvažene su tužbe tužilaca: V., P., P.P., J.-f., V., F., H., G., Z.-a., S. i J. i poništeno rešenje Komisije za zaštitu konkurencije Republike Srbije broj 4/0-02-56/2012-06 veza: 4/09-02-655/2011 od 26.01.2012. godine. Stavom drugim dispozitiva pobijane presude odbijeni su zahtevi tužilaca H. ad V., G. ad B., FHI Z.-a. ad L., P.P. doo B. i P. doo za naknadu troškova spora.

Poništenim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije, između ostalog, određene su mere zaštite konkurencije navedenim privrednim društvima u obliku obaveze plaćanja novčanog iznosa u visini od 2% odnosno 1,8% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog u 2007. godini, na način označen u dispozitivu rešenja, zbog toga što su zaključili i izvršili zabranjeni sporazum utvrđen pravnosnažnim rešenjem Komisije za zaštitu konkurencije broj 4/0-01-105/08-125 od 12.12.2008. godine. Takođe, naloženo je svim navedenim privrednim društvima označenim u dispozitivu rešenja da izvrše meru zaštite konkurencije uplatom novčanog iznosa na način i u iznosima označenim u dispozitivu osposorenog rešenja, u roku od četiri meseca od dana prijema istog, pod pretnjom prinudnog izvršenja. U zahtevu za preispitivanje sudske odluke i dopuni zahteva dostavljenoj sudu dana 27.08.2012. godine, podnosilac ističe da je pobijana presuda nezakonita zbog povrede procesnih odredaba Zakona o zaštiti konkurencije i povrede pravila Zakona o upravnim sporovima. Smatra da je Upravni sud morao da održi usmenu javnu raspravu zbog složenosti spora, kako bi utvrdio činjenično stanje i osnovanost navoda tužilaca. Ukazuje da je pobijana presuda doneta primenom člana 40. Zakona o upravnim sporovima, saglasno članu 42. stav 1. istog zakona, koji propisuje više mogućnosti, pa je Upravni sud morao da obrazloži svoj stav da predmet ne vrati nadležnom organu na ponovno odlučivanje odnosno da ne postoji potreba za donošenjem novog upravnog akta. Takođe, ističe da je u obrazloženju pobijane presude navedeno da utvrđeno činjenično stanje ne pruža pouzdan osnov da sud reši upravnu stvar u sporu pune jurisdikcije, pa je nejasno kako je to isto činjenično stanje postalo pouzdan osnov za donošenje presude. Po mišljenju podnosioca, sud je morao da donese svoju odluku u skladu sa članom 2. i 34. Zakona o upravnim sporovima, na osnovu zakona i na podlozi činjenica utvrđenih na usmenom javnoj raspravi. Naglašava da izreka pobijane presude sadrži grešku od značaja za precizno i pravilno označavanje poništenog upravnog akta, jer je kao veza označeno rešenje pod brojem 4/09-02-655/2011 od 26.01.2012. godine, umesto 4/0-02-655/2011 od 26.01.2012. godine. Predlaže da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev i preinači pobijanu presudu tako što će odbiti tužbe ili ukine pobijanu presudu i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Protivne stranke: P. doo B., P.P. doo B., J.-f. doo B., F. doo B., H. ad V., G. ad B., FHI Z. ad L. i S. doo B., u odgovoru na zahtev ističu da su navodi zahteva neosnovani i predlažu da sud isti odbije.

Protivne stranke V. ad H.k.B. i J. ad Z., nisu dostavile odgovor na zahtev iako je isti, prema dostavnicima u spisima, uredno uručen njihovim punomoćnicima.

Postupajući po podnetom zahtevu i ispitujući pobijanu presudu u granicama zahteva, u smislu člana 54. Zakona o upravnim sporovima ("Sl. glasnik RS" 111/09), Vrhovni kasacioni sud je našao:

Zahtev je neosnovan.

Prema obrazloženju pobijane presude, doneta je odluka kao u dispozitivu iste jer je Upravni sud našao da pri donošenju osporenog rešenja nije bilo mesta primeni odredaba Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 51/2009) i određivanju mera zaštite konkurencije sa nalogom uplate odgovarajućih novčanih iznosa. Ovo stoga što je pravnosnažno rešenje Komisije za zaštitu konkurencije broj 4/0-01-105/08-125 od 12.12.2008. godine, kojim je utvrđena povreda konkurencije, doneto primenom ranijeg Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 79/05), pa kako prekršajni postupak po tom zakonu nije bio završen do 01.11.2009. godine, kada je počeo da se primenjuje novi zakon, Upravni sud je ocenio da se postupak okončava po propisu na osnovu koga je i započet, saglasno članu 74. Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 51/09). Pored toga, mera zaštite konkurencije po odredbama člana 68. stav 3. ovog zakona ne bi se mogla odrediti ni naplatiti protekom tri godine od dana izvršenja radnje ili propuštanja roka, imajući u vidu vreme izvršenja radnje – 2008. godina, jer je i taj rok u konkretnom slučaju za tužioce istekao.

Ocenjujući zakonitost pobijane presude Vrhovni kasacioni sud nalazi da je pravilno Upravni sud našao da je osporenim rešenjem povređen zakon na štetu tužilaca, a sa razloga iz obrazloženja pobijane presude, kao i zbog toga što je na pravnu situaciju nastalu za vreme važenja ranijeg Zakona o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 79/05), primenjen novi Zakon o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 51/09), i pored toga što je članom 74. tog zakona propisano da se na postupke koji su započeti do dana početka primene ovog zakona primenjuju propisi po kojima su započeti. Među strankama u upravnom sporu nije sporno da su ugovori, za koje je Komisija za zaštitu konkurencije našla da su zabranjeni sporazumi, tužioci zaključili u toku 2008. godine i da je navedena komisija dana 06.02.2009. godine podnela zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, koji je pravnosnažno okončan oslobađajućom presudom Prekršajnog suda u Beogradu 36-Pr.br.330464/10 od 25.03.2010. godine. Kako je Zakon o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 51/09) u primeni od 01.11.2009. godine, Vrhovni kasacioni sud nalazi da primena tog zakona u ovom slučaju nije moguća, jer dovodi do povrede ustavnog principa zabrane povratnog dejstva zakona i drugih opštih akata. U članu 197. stav 1. Ustava Republike Srbije ("Sl. glasnik RS" 98/06) je propisano da zakoni i svi drugi opšti akti ne mogu imati povratno dejstvo. Stav 2. istog člana propisuje da izuzetno, samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno dejstvo, ako to nalaže opšti interes utvrđen pri donošenju zakona, a stav 3. istog člana da odredba krivičnog zakona može imati povratno dejstvo samo ako je blaža za učinioca krivičnog dela. Kako Zakon o zaštiti konkurencije ("Sl. glasnik RS" 51/09) u prelaznim i završnim odredbama nije propisao da neka odredba tog zakona ima povratno dejstvo, a zabranjeni sporazum je nastao u 2008. godini i prekršajni postupak je započet podnošenjem zahteva za pokretanje prekršajnog postupka dana 06.02.2009. godine za vreme važenja ranijeg zakona, Vrhovni kasacioni sud nalazi da su odredbe tog zakona merodavne u ovoj pravnoj stvari.

Vrhovni kasacioni sud je cenio navode zahteva da je zbog složenosti spora Upravni sud morao da održi javnu raspravu, ili da iznese argumentovane razloge zbog kojih njeno održavanje nije potrebno, pa je našao da su neosnovani. Ovo stoga što se iz obrazloženja pobijane presude vidi da je, pozivajući se na odredbu člana 33. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, Upravni sud našao da su se stekli uslovi za odlučivanje bez održavanja usmene rasprave, jer je spor takav da ne iziskuje neposredno saslušanje stranaka i posebno utvrđivanje činjeničnog stanja. Iz spisa proizlazi da je u upravnom postupku utvrđeno vreme zaključenja spornih ugovora – zabranjenih sporazuma, kao i datum podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka okončanog pravnosnažnom prekršajnom presudom. Kako ove okolnosti nisu sporne među strankama, a predstavljaju odlučujuće činjenice za rešavanje, Vrhovni kasacioni sud nalazi da je pravilan stav Upravnog suda da održavanje javne rasprave nije bilo neophodno u ovoj upravnoj stvari.

Vrhovni kasacioni sud je cenio i navode zahteva da je Upravni sud uvažio tužbe i poništio osporeno rešenje, a da u obrazloženju pobijane presude nije dao razloge za svoj stav da predmet ne vrati nadležnom organu na ponovno odlučivanje, pa je našao da su ti navodi neosnovani. Ovo sa razloga što je pobijana presuda doneta u sporu ograničene jurisdikcije primenom člana 40. stav 2. a saglasno članu 42. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, kojim je propisano da ako se tužba uvažava, sud presudom poništava osporeni upravni akt u celini ili delimično i vraća predmet nadležnom organu na ponovno odlučivanje, osim ako u toj stvari novi akt nije potreban. Imajući u vidu navedenu zakonsku odredbu i činjenicu da je među strankama bilo sporno pravno pitanje, koje je Upravni sud pobijanom presudom rešio, i u obrazloženju presude dao dovoljno jasne činjenične i pravne razloge za donetu odluku, Vrhovni kasacioni sud nalazi da ti razlozi jasno ukazuju da donošenje novog akta od strane nadležnog organa nije ni potrebno ni pravno moguće.

Cenjeni su i navodi zahteva da izreka pobijane presude sadrži grešku od značaja za precizno i pravilno označavanje poništenog upravnog akta, jer je kao veza označeno rešenje pod brojem 4/09-02-655/2011 od 26.01.2012. godine, umesto 4/0-02-655/2011 od 26.01.2012. godine, pa je Vrhovni kasacioni sud našao da su ti navodi osnovani, ali da nisu od uticaja na zakonitost pobijane presude. Odredbom člana 362. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS" 72/11), na čiju shodnu primenu upućuje član 74. Zakona o upravnim sporovima, propisan je način ispravljanja greške u imenima i brojevima i druge očigledne greške u pisanju i računanju, pa greška u broju rešenja nastala dodavanjem broja 9, predstavlja očiglednu omašku koja ne utiče na zakonitost pobijane presude.

Sa iznetih razloga, nalazeći da navodi zahteva ne mogu dovesti do drugačije odluke suda po podnetom zahtevu, Vrhovni kasacioni sud je na osnovu člana 55. stav 1. Zakona o upravnim sporovima odlučio kao u dispozitivu.

PRESUĐENO U VRHOVNOM KASACIONOM SUDU

dana 14.02.2013. godine, Uzp 323/2012

Zapisničar,

Gordana Bogdanović,s.r.

Predsednik veća - sudija,

Snežana Živković,s.r.